

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos LXIX. — Izdan in razposlan 18. dne avgusta 1911.

Vsebina: (Št. 163 in 164.) 163. Razglas o prenosu Najvišjega dopustila za lokalno železnico iz Velichova-Vojkovic v Kysibl-Puchštyň. — 164. Zakon, s katerim se vlada pooblašča, začasno urediti trgovinske in prometne razmere s Portugalskim.

163.

Razglas ministrstva za železnice z dne 7. avgusta 1911. l.

o prenosu Najvišjega dopustila za lokalno železnico iz Velichova-Vojkovic v Kysibl-Puchštyň.

Ker je „Delniška družba Henrik Mattoni“ kupila lokalno železnico iz Velichova-Vojkovic v Kysibl-Puchštyň, ki jo je firma Henrik Mattoni zgradila in v obrat izročila na podstavi Najvišje dopustilnice z dne 26. aprila 1894. l. (drž. zak. št. 100), in ki ima sedaj oznamenilo „Lokalna železnica Vojkovic — Kysibl Sauerbrunn“, se na podstavi Najvišjega pooblastila dopustilne pravice in dolžnosti, ki so gori imenovani koncesijonarki nastale gledé oznamene lokalne železnice, prenašajo na „Delniško družbo Henrik Mattoni“ in se iz tega povoda izpremenjenim razmeram primerno ustanavljajo tako:

I.

Določila v §§ 1 do vštévši 5, potem 7 do vštévši 12, slednjič 14 do vštévši 16 Najvišje dopustilnice z dne 26. aprila 1894. l. (drž. zak. št. 100), ostanejo v moči s to izpremembo, da se v 1. odstavku § 14 ni ozirati na št. 4 § 13, ampak

na št. 7 tu doli izpremenjenega § 13 in potemtakem namesto „obratne in pričuvne zaloge“ postaviti „obratne in glavnične reserve“.

Na mesto določil v §§ 6 in 13 Najvišje dopustilnice z dne 26. aprila 1894. l. (drž. zak. št. 100), ki se s tem razveljavljajo, stopijo naslednje odredbe:

§ 6.

Za efektivno napravno glavnico lokalne železnice se določa njena kupnina za 950.000 K, prištévši stranske razhodke, ki naj se prav izkažejo in potrebujejo odobrila državne uprave.

Ako bi se po porabi odobrene napravne glavnice izvršile še nadaljnje nove stavbe ali pomnožile obratne naprave, smejo se dotični stroški prišteti k napravni glavnici, če je državna uprava privolila v namerjane nove stavbe ali v pomnožitev obratnih naprav in se stroški prav izkažejo.

Vso napravno glavnico je odplačati v času, dokler bo trajalo dopustilo, po razdolžnem črtežu, ki ga odobri državna uprava.

§ 13.

Državna uprava si pridržuje pravico, da sme dopuščeno železnico odkupiti vsakčas po nastopnih določilih:

1. Da se določi odkupnina, se seštejejo letni čisti donosi, kar jih bo imelo železniško podjetje v poslednjih sedmih letih pred odkupom; od tega se odbijejo čisti donosi najslabejših dveh let in potem se izračuni poprečni čisti donos ostalih petih let.

2. Ako se železnica odkupi pred pretekom časne davčne prostosti, ustanovljene v § 2, je za ostalo dobo davčne prostosti tako najdeni poprečni čisti donos teh petih let odkupna renta, ki se izplača davka prosto. Za čas po preteku davčne prostosti je hkratu ovedeti odkupno rento tako, da se od donosov, privzetih v poprečni račun, izračuni davek z dokladami vred po odstotnem postavku dotičnih let in se odbije od donosov. K ostanku se z ozirom na desetodstotni davek, ki ga je odslej plačevati od odkupne rente po § 131, lit. a) zakona z dne 25. oktobra 1896. l. (drž. zak. št. 220), prišteje pribitek v višini ene devetinke tega čistega donosa.

3. Če bi se železnica odkupila po preteku časne davčne prostosti, določene v § 2, tedaj je ob preračunu letnih čistih donosov z davki, dokladami in drugačnimi javnimi davščinami, ki zadenejo odkupljeno železniško podjetje, ravnati kakor z obratnimi stroški.

Če ni bilo davčne dolžnosti gledé vseh let, privzetih v poprečni račun, tedaj je tudi za davka prosta leta preračunati davek z dokladami vred po odstotnem postavku dotičnih let ter ga odbiti od donosa.

K tako najdenemu poprečnemu čistemu donosu pa je z ozirom na desetodstotni davek, ki ga je plačevati od odkupne rente po § 131, lit. a) zakona z dne 25. oktobra 1896. l. (drž. zak. št. 220), prišteti pribitek v višini ene devetinke tega čistega donosa.

4. V zmislu spredaj stojećih določil ovedeni poprečni čisti donos je potem koncesijonarki kakor odškodnino za odkup železnice v še ostali dobi dopustila izplačevati v polletnih obrokih 30. dne junija in 31. dne decembra vsakega leta po dospelosti.

5. Ako bi pa po spredaj stojećih določilih v odstavkih 1 do 3 najdeni poprečni čisti donos brez pribitka, navedenega v odstavkih 2 in 3, ne dosegel vsaj letnega zneska, potrebnega za pogojeno obrestovanje in razdolžbo pri deželni banki kraljevine češke v letu 1894. vzprejetega zajma in za štiri-

odstotno obrestovanje po državni upravi odobrene ostale napravne glavnice in njeno razdolžbo v času, dokler bo trajalo dopustilo, tedaj bodi odškodnina, ki naj jo dá država za odkup železnice, v tem, da država prevzame spredaj navedeni zajem, da ga sama plača in poravna spredaj omenjeno letnino za ostalo napravno glavnico v polletnih obrokih, 30. dne junija in 31. dne decembra vsakega leta po dospelosti, ter da povrne koncesijonarki rentnino, ki jo je plačevati od te odkupne rente.

6. Državi se pridruže nadalje pravica, da sme kadarkoli na mesto še ne dospelih rentnih plačil, ki jih je po določilih spredaj stojećih točk plačevati koncesijonarki, plačati glavnico, ki je enaka po štiri od sto na leto diskontovani glavnični vrednosti tega plačila, računaje obresti od obresti — seveda odbivši pribitek, obsežen morda v zmislu določil odstavkov 2 in 3 v teh plačilih.

Ako se država odloči plačati to glavnico, plačaj jo v gotovini ali v državnih zadolžnicah, kakor si to izbere sama. Državne zadolžnice je pri tem računati po tistem kurzu, ki se pokaže za poprečnega med denarnimi kurzi, kateri so se v ravno preteklem polletju uradno zaznamovali na dunajski borzi o državnih zadolžnicah enake vrste.

7. Po odkupu železnice in z dnem tega odkupa pride država, izplačavši odškodnino, predpisano v št. 1 do 6, brez daljše odplate v bremen čisto last in v užitek te tukaj dopuščene železnice z vsemi dotičnimi premičnimi in nepremičnimi rečmi, vstevši vozila, zaloge gradiva in blagajnične zaloge, dovlačnice, ki so eventualno celokupen del železnice, in postranska opravila ter iz napravne glavnice narejene obratne in glavnične reserve, kolikor niso bile že določili primerno uporabljene z odobrilm državne uprave.

8. Sklep državne uprave o izvrševanju državne odkupne pravice, ki naj se zgodi vselej s pričetkom koledarskega leta, se v obliki izjave priobči železniškemu podjetju najpozneje do 31. dne oktobra neposrednje zadnjega leta pred odkupom.

V tej izjavi se določi:

a) čas, od katerega se odkupi železnica;

b) železniško podjetje, ki je predmet odkupa, in drugi imovinski predmeti, ki naj, bodisi kakor pritiklina železniškega podjetja, bodisi v poplačilo terjatev države ali iz drugih pravnih naslovov pridejo na državo;

c) znesek odkupnine, ki jo naj plača država železniškemu podjetju, eventualno s pridržkom poznejše poprave odkupne cene (št. 1 do 6), ki jo je ovedeti začasno, z navedbo plačilnega roka in plačilnega kraja.

9. Državna uprava si pridržuje pravico, vročivši odkupno izjavo ob enem postaviti posebnega komisarja, ki naj pazi na to, da se stan imovine od tega časa počenši ne izpremeni na škodo državi.

Vsaka oddaja ali obremenba nepremičnih imovinskih predmetov, navedenih v odkupni izjavi, potrebuje od časa odkupne izjave počenši pritrditve tega posebnega komisarja.

Isto velja o vsakem prevzetju novih dolžnosti, ki segajo čez mejo rednega pravnega obrata ali povzročujejo trajno obremenitev.

10. Koncesijonarka je dolžna poskrbeti za to, da bo mogla državna uprava dne, ki je ustanovljen za odkup, prevzeti fizično posest vseh v odkupni izjavi navedenih imovinskih predmetov.

Ako bi koncesijonarka ne izpolnila te dolžnosti, ima državna uprava pravico, tudi brez privolitve koncesijonarke in brez sodnega posredovanja prevzeti v fizično posest oznamenjene imovinske predmete.

Pocenši s časom odkupa se bo odkupljena železnica obratovala za račun države, in potemtakem so odslej vsi obratni dohodki na korist, vsi obratni stroški pa na škodo državi.

Čisti donosi, ki se pokažejo po obračunu do časa odkupa, ostanejo železniškemu podjetju, ki pa mora tudi samo poravnati vse iz gradnje in obrata železnice do gorenjega časa nastajajoče obračunske dolžnosti in drugačne dolgov.

11. Vlada si pridržuje pravico, da na podstavi odkupne izjave (št. 8) vknjiži državno lastninsko pravico na vseh imovinskih predmetih, ki preidejo vsled odkupa na državo.

Koncesijonarka je dolžna, državni upravi, ako bi se to zahtevalo, na razpolago dati pravne listine, katere bi bile morda še potrebne ž njene strani.

II.

Koncesijonarka je dolžna poskrbeti za preskrbo v onemoglosti in starosti uslužbencev, uporabljenih pri obratu dopuščene železnice in za preskrbo njihovih svojcev ter v ta namen pristopiti k pokojninskemu zavodu zaveze avstrijskih lokalnih železnic, ko bi se za dopuščeno železniško podjetje ne ustanovila lastna pokojninska blagajnica z vsaj enakimi ugodnostmi za ude, oziroma z vsaj enakimi dolžnostmi za koncesijonarko, kakor pri imenovanem pokojninskem zavodu.

To preskrbo v onemoglosti in starosti je izvršiti tako, da naj koncesijonarka ali podjetje, ki stopi na njeno mesto, dokončne uslužbence dne, ko so dokončno nameščeni, izmed ostalih uslužbencev pa vsaj tiste, ki opravljajo službo lokomotivodij, kurjačev, izprevodnikov, čuvajev ali postajnih služabnikov, ob ustreznem službovanju najpozneje, ko so izpolnili tri službena leta, zglašijo pri pokojninskem zavodu zaveze avstrijskih lokalnih železnic, oziroma pri lastni pokojninski blagajnici.

Ustav pokojninske blagajnice kakor tudi vsaka izprememba njegova potrebuje odobrila ministrstva za železnice.

III.

Komisar, ki ga postavi državna uprava, ima pravico, kolikorkrat se mu zdi primerno, hoditi v seje upravnega sveta ali drugega zastopa, ki bo veljal za predstojništvo družbe, ter na občne zборе, in tam ustavljati vse sklepe in odredbe, nasprotne zakonom, dopustilo ali družbenim pravilom, oziroma kvarne javnim koristim; toda v takem primeru je komisarjeva dolžnost, si izprositi takoj odloko ministrstva za železnice, katero je dati brez odloga in ki veže družbo.

Za ustanovljeno nadzorovanje železniškega podjetja mora koncesijonarka z ozirom na poslovno breme, združeno z njim, državnemu zakladu plačevati letno poprečno povračilo, kojega višino določi, upošteva razsežje podjetja lokalne železnice, državna uprava.

Röll s. r.

164.**Zakon z dne 13. avgusta 1911. l.,**

s katerim se vlada pooblašča, začasno urediti trgovinske in prometne razmere s Portugalskim.

S pritrditvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem tako:

§ 1.

Vlada je pooblaščená, začasno urediti trgovinske in prometne razmere s Portugalskim.

§ 2.

Izvršiti ta zakon, ki dobi moč z dnem razglasitve, je naročeno Mojemu celokupnemu ministrstvu.

V kopališču Išl, 13. dne avgusta 1911. l.

Franc Jožef s. r.

Gautsch s. r.

Stürgkh s. r.

Meyer s. r.

Zaleski s. r.

Widmann s. r.

Georgi s. r.

Hochenburger s. r.

Wickenburg s. r.

Marek s. r.

Mataja s. r.

Röll s. r.